Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut – Europeiska året för språk 2001

(2000/C 56 E/14)

KOM(1999) 485 slutlig — 1999/0208(COD)

(Framlagt av kommissionen den 19 oktober 1999)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 149 och 150 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i EG-fördraget,

och av följande skäl:

1. I ingressen till EG-fördraget anges att medlemsstaterna ”är fast beslutna att främja utveckling av högsta möjliga kunskapsnivå för sina folk genom en bred tillgång till utbildning och kontinuerlig fortbildning”.

2. I artikel 18 i EG-fördraget fastställs att varje medborgare i Europeiska unionen skall ha rätt att ”fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier”, och förmågan att använda främmande språk är väsentlig för att i praktiken till fullo kunna utöva denna rättighet.

3. I rådets slutsatser av den 12 juni 1995 om den språkliga mångfalden och flerspråkighet i Europeiska unionen betonar man att ”den språkliga mångfalden måste bevaras och flerspråkighet måste främjas i unionen, med samma respekt för språken i unionen och med hänsyn till subsidiaritetsprincipen”, och i Europaparlamentets och rådets beslut nr 2493/95/EG av den 23 oktober 1995 om att utnämna 1996 till ”Europeiska året för livslångt lärande” ([1]) betonas vikten av livslångt lärande i utvecklingen av kunskaper, däribland språkkunskaper, under hela livet.

4. I kommissionens vitbok från 1995 Lära och lära ut: på väg mot kunskapssamhället ([2]) fastställs som fjärde mål kunskaper för alla i tre EU-språk och i kommissionens grönbok från 1996 Grundutbildning, vidareutbildning, forskning: hinder mot rörligheten över gränserna ([3]) anges att ”inlärningen av minst två EU-språk har blivit en nödvändig förutsättning för att medborgarna i unionen skall kunna utnyttja de yrkesmässiga och personliga möjligheter som öppnas för dem genom den inre marknaden”.

5. Insatserna i Lingua-programmet som antogs den 28 juli 1989 genom rådets beslut 89/489/EEG ([4]) förstärktes och införlivades delvis som övergripande åtgärder i Sokrates-programmet som antogs den 14 mars 1995 genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 819/95/EG ([5]) och som ändrades den 23 februari 1998 genom beslut nr 576/98/EG ([6]); dessa åtgärder har främjat förbättrade kunskaper i unionens språk och på så sätt bidragit till bättre förståelse och solidaritet mellan unionens folk. I sin gemensamma ståndpunkt av den 21 december 1998 föreslår rådet att dessa åtgärder utvecklas vidare och förstärks under Sokrates-programmets andra etapp ([7]).

6. Inom Leonardo da Vinci-programmet, som inrättades den 6 december 1994 genom Europaparlamentets och rådets beslut 94/819/EG ([8]), har man tagit tillvara resultaten från Lingua-programmet och gett stöd till verksamhet som syftar till att utveckla språkfärdigheter som del i yrkesinriktad utbildning; detta stöd kommer att utvecklas ytterligare och stärkas under andra etappen av Leonardo da Vinci-programmet, som inrättades den 26 april 1999 genom rådets beslut 1999/382/EG ([9]).

([1]) EGT L 256, 26.10.1995.

([2]) Kommissionens vitbok ”Lära och lära ut: på väg mot kunskapssamhället” (som grundar sig på KOM(95) 590 slutlig, 29 november 1995), Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer, Luxemburg, 1996.

([3]) Kommissionens grönbok ”Grundutbildning, vidareutbildning, forskning: hinder mot rörlighet över gränserna” (som grundar sig på KOM(96) 462 slutlig, 2 oktober 1996), Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer, Luxemburg, 1996.

([4]) EGT L 239, 16.8.1989.

([5]) EGT L 87, 20.4.1995.

([6]) EGT L 77, 14.3.1998, s. 1.

([7]) EGT C 49, 22.2.1999, s. 42.

([8]) EGT L 340, 29.12.1994.

([9]) EGT L 146, 11.6.1999, s. 33.

7. Ett flerårigt program för att främja EU:s språkliga mångfald i informationssamhället inrättades genom rådets beslut 96/664/EG av den 21 november 1996.

8. I rapporten från Högnivågruppen om fri rörlighet för personer ([1]) som lades fram för kommissionen den 18 mars 1997, anses att ”mångfalden av europeiska språk [vara] . . . en rikedom som man måste värna om” och man föreslår åtgärder för att främja utbildning i språk och användningen av gemenskapens språk.

9. I enlighet med subsidiaritetsprincipen som fastställs i artikel 5 i EG-fördraget, kan inte målen i den föreslagna insatsen uppnås på ett tillfredsställande sätt av medlemsstaterna, bland annat eftersom det behövs en sammanhållen informationskampanj som omfattar hela gemenskapen och i vilken man undviker dubbelarbete samt uppnår skalfördelar. Dessa mål kan bättre uppnås av gemenskapen, tack vare den gränsöverskridande dimensionen i gemenskapens insatser och åtgärder. Detta beslut går inte utöver det som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

10. Det är viktigt att utveckla ett adekvat samarbete mellan Europeiska gemenskapen och Europarådet, för att se till att de insatser som genomförs på gemenskapsnivå och de insatser som Europarådet genomför är konsekventa; sådant samarbete omnämns tydligt i artikel 149 i EG-fördraget.

11. I detta beslut fastställs för hela programmets löptid ett finansiellt ramverk som utgör den främsta referensen för budgetmyndigheten under det årliga budgetförfarandet, i den betydelse som återfinns i punkt 33 i det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen av den 6 maj 1999 ([2]).

12. I den gemensamma förklaringen som avgetts den 4 maj 1999 av Europaparlamentet, rådet och kommissionen anges det praktiska tillvägagångssättet för genomförandet av det förfarande som fastställs i artikel 251 i EG-fördraget ([3]).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Inrättande av Europeiska året för språk

1. År 2001 skall utses till ”Europeiska året för språk” (nedan även kallat ”Europeiska språkåret”).

2. Under Europeiska året för språk skall man sprida information och vidta främjande åtgärder som rör språk, för att uppmuntra alla personer som är lagligt bosatta i medlemsstaterna att lära sig språk, bland annat genom att göra dem medvetna om betydelsen av språkkunskaper för livskvaliteten och för den ekonomiska konkurrenskraften. Dessa åtgärder kommer att omfatta gemenskapens officiella språk tillsammans med iriska, luxemburgska och andra språk som erkänns av medlemsstaterna.

Artikel 2

Mål

Målen för Europeiska året för språk skall vara följande:

a) Att göra människor medvetna om rikedomen i den språkliga mångfalden inom Europeiska unionen.

b) Att göra en så stor allmänhet som möjligt uppmärksam på fördelarna med kunskaper i en rad språk, som en central faktor i den personliga utvecklingen, för mellankulturell förståelse, för att fullt ut använda de rättigheter som det europeiska medborgarskapet för med sig, och för att främja de ekonomiska möjligheterna hos enskilda, företag och samhället som helhet.

c) Att uppmuntra alla som är lagligt bosatta i medlemsstaterna, oavsett ålder, bakgrund eller tidigare utbildning och utbildningsresultat, till att under hela livet lära sig språk och därmed förknippade färdigheter.

d) Att samla in och sprida information om språkundervisning och språkinlärning, och om färdigheter, metoder och material som kan vara av hjälp i denna undervisning och inlärning samt att underlätta kommunikation mellan användare av olika språk.

Artikel 3

Innehåll i insatserna

De insatser som är avsedda att uppnå målen i artikel 2 ovan kan särskilt omfatta

— användning av en gemensam logotyp eller slagord,

— en informationskampanj i hela Europeiska unionen,

— anordnande av möten och evenemang på europeisk, gränsöverskridande, nationell, regional eller lokal nivå,

— anordnande av tävlingar och priser på europeisk, gränsöverskridande, nationell, regional eller lokal nivå,

— finansiellt stöd till initiativ, på gränsöverskridande, nationell, regional eller lokal nivå i vilka målen för Europeiska språkåret främjas.

Dessa insatser beskrivs närmare i bilagan.

([1]) Report of the High Level Panel on the Free Movement of Persons, chaired by Mrs Simone Veil, Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer, Luxemburg, 1998, kapitel V.

([2]) EGT C 172, 18.6.1999.

([3]) EGT C 148, 28.5.1999.

Artikel 4

Genomförande

1. Kommissionen skall ha ansvaret för genomförandet av detta beslut.

2. Varje medlemsstat skall utse ett lämpligt organ som skall organisera dess deltagande i Europeiska året för språk, samt ha ansvaret för samordning och genomförande på nationell nivå av de insatser som föreskrivs i detta beslut, däribland genom att medverka i det urvalsförfarande som beskrivs i artikel 7.

Artikel 5

Kommitté

Kommissionen skall biträdas av en rådgivande kommitté som skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha en företrädare för kommissionen som ordförande.

Kommissionens företrädare skall förelägga kommittén ett förslag till åtgärder som skall vidtas. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är, om nödvändigt genom omröstning.

Yttrandet skall protokollföras och dessutom har varje medlemsstat rätt att begära att få sin uppfattning tagen till protokollet.

Kommissionen skall ta största hänsyn till det yttrande som kommittén avger. Den skall underrätta kommittén om det sätt på vilket dess yttrande har beaktats.

Artikel 6

Finansiella överenskommelser

1. Insatser som omfattar hela gemenskapen och som beskrivs i Del A i bilagan kan finansieras i sin helhet ur gemenskapens budget.

2. Insatser som är lokala, regionala, nationella eller gränsöverskridande och som beskrivs i Del B i bilagan, kan delvis finansieras ur gemenskapens budget, till högst 50 % av den totala kostnaden.

Artikel 7

Ansöknings- och urvalsförfarande

1. Ansökningar om finansiella bidrag till insatser ur gemenskapens budget enligt artikel 6.2 skall lämnas in till kommissionen via det organ som avses i artikel 4.2.

2. Beslut om finansiering och samfinansiering av insatser enligt artikel 6 skall fattas av kommissionen i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 5. Kommissionen skall se till att det finns en jämn fördelning mellan medlemsstaterna och mellan de olika relevanta verksamhetsområdena.

Artikel 8

Konsekvens

Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna se till att

— de insatser som föreskrivs i detta beslut och andra EG-insatser och initiativ är konsekventa, särskilt de insatser som gäller allmän och yrkesinriktad utbildning,

— det görs en optimal användning av komplementaritet mellan Europeiska språkåret och andra initiativ och resurser på europeisk, nationell och regional nivå, där sådana kan bidra till att uppnå målen för Europeiska språkåret.

Artikel 9

Budget

1. De finansiella ramarna för genomförandet av denna insats under tiden 1 januari–31 december 2001 skall vara 8 miljoner euro.

2. Anslagen skall beviljas av budgetmyndigheten inom gränserna för budgetplanerna.

Artikel 10

Internationellt samarbete

Inom ramen för Europeiska språkåret, och i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i artikel 5, får kommissionen samarbeta med lämpliga internationella organisationer. Kommissionen skall särskilt ingå lämpliga överenskommelser för samarbete med Europarådet.

Artikel 11

Övervakning och utvärdering

Kommissionen skall senast den 31 december 2002 till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén överlämna en rapport om genomförandet, resultaten och den övergripande bedömningen av de insatser som föreskrivs i detta beslut.

Artikel 12

Detta beslut skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*. Det skall träda i kraft den dag det offentliggörs.

BILAGA

1. **Beskrivning av de insatser som avses i artikel 3**

A. *Insatser som kan finansieras upp till 100 % ur gemenskapens budget*

1. Möten och evenemang:

   a) anordnande av möten på EG-nivå,

   b) anordnande av evenemang för att göra den språkliga mångfalden mer synlig, däribland evenemang för att inviga respektive avsluta Europeiska språkåret,

   c) anordnande av en eller flera presentationer av Europeiska språkåret i varje medlemsstat.

2. Informations- och reklamkampanjer, inbegripet

   a) framtagning av en logotyp och slagord för Europeiska språkåret, som skall användas inom ramen för all verksamhet i samband med Europeiska språkåret,

   b) en EG-omfattande informationskampanj,

   c) framställning av material och hjälpmedel som skall användas i hela gemenskapen och som är avsedda att göra allmänheten mer medveten om förutsättningarna för lyckad språkinlärning och om effektiva metoder för språkundervisning och språkinlärning,

   d) anordnande av Europa-omfattande tävlingar i vilka man uppmärksammar vad man uppnått och erfarit inom de teman som ingår i Europeiska språkåret.

3. Andra insatser:

   EG-omfattande enkäter och undersökningar som bland annat syftar till att närmare fastställa

   — situationen i Europa vad gäller språk, deras användning samt språkundervisning och språkinlärning,

   — förväntningarna hos de olika målgrupperna vad gäller målen för Europeiska språkåret,

   — hur gemenskapen skulle kunna möta dessa förväntningar både under Europeiska året och efteråt, särskilt inom ramen för programmen inom allmän och yrkesinriktad utbildning,

   — utvärderingar beträffande Europeiska språkårets effektivitet och inverkan.

B. *Insatser som delvis kan finansieras ur gemenskapens budget*

Insatser på lokal, regional, nationell eller gränsöverskridande nivå kan få bidrag ur gemenskapens budget till högst 50 % av kostnaderna, beroende på förslagens art och omständigheter. Förslagen kan bl.a. gälla följande:

1. Evenemang kring målen för Europeiska språkåret

2. Informationsinsatser och insatser för att sprida exempel på goda rutiner, utöver dem som beskrivs i del 1 A i denna bilaga

3. Anordnande av priser och tävlingar

4. Enkäter och undersökningar utöver dem som nämns i del 1 A ovan

5. Andra insatser för att främja språkundervisning och språkinlärning, under förutsättning att dessa insatser inte skulle kunna få finansiering inom gemenskapens befintliga program och initiativ.

C. *Insatser som inte får finansiella bidrag ur gemenskapens budget*

Gemenskapen kommer att ge moraliskt stöd, inbegripet skriftligt tillstånd att använda logotypen och annat material förknippat med Europeiska språkåret, till initiativ som företas av offentliga eller privata organisationer, där dessa organisationer kan övertyga kommissionen om att initiativen är eller kommer att vara igång under 2001 och kan på ett betydande sätt bidra till att ett eller fler av målen för Europeiska språkåret.

2. **Tekniskt stöd**

I genomförandet av insatserna får kommissionen anlita organisationer för tekniskt stöd, som kan finansieras ur det övergripande anslaget för programmet. Kommissionen får anlita sakkunniga på samma villkor.